

PROUČAVANJE STAROSLAVENSKOG CRKVENO PJEVANJA

Staroslavensko crkveno pjevanje predstavlja veoma značajnu kulturnu baštinu našeg naroda na onom našem području gdje je u upotrebi bila glagoljica i staroslavenski jezik. No u sferu te baštine ulazi i liturgijsko pjevanje, koje je još i danas u praksi i po drugim našim primorskim krajevima, ma da je ono na jeziku koji se približava književnom jeziku. Po teritoriju, pjevanje te vrste u upotrebi je u župama tamo negdje sve do Korčule. No ne samo na našem narodnom jeziku, u dalmatinskim crkvama na mnogo se mjesta pjevaju liturgijske pjesme na latinskom jeziku, ali su one po melodici veoma bliske onim pjesmama koje se pjevaju u sjevernim krajevima na staroslavenskom ili hrvatskom narodnom jeziku.

Sve vrste ovoga pjevanja, naročito njegovu muzičku stranu, počeo je Staroslavenski institut proučavati na terenu. Još u g. 1955. započeto je magnetofonsko snimanje svega onoga što se u crkvama pjeva. Najprije se snimalo u onim crkvama gdje je u upotrebi glagoljica, a potom se pre-

šlo i na ostale župe, jer se ustanovilo da sva ta stara crkvena glazba našega naroda ima mnogo zajedničkih crta i da se čitav problem s muzičke strane može proučiti samo onda kad se snimi sav melodijski materijal, gdje se god on nalazi.

Snimani su u prvom redu liturgijski napjevi nepromjenjenih dijelova mise, a potom i ostale narodne pjesme. Utvrđeno je da postoje mnogobrojne varijante koje sve treba prethodno proučiti da bi se na kraju mogle izdvojiti tipične melodije koje bi se mogle smatrati općim reprezentantima naše narodne i tradicionalne crkvene glazbe.

Dosada je snimanje obavljeno u ovim mjestima: Malinska-Dubašnica, Omišalj, Punat, Jurandvor, Baška, Baška Draga, Vrbnik, Dobrinj, Krk, Banjola, Lopar, Navalja, Trogir, Lanisce, Pazin, Žminj, na nekim Zadarskim otocima, na otoku Braču, Hvaru i Korčuli.

Snimaka ima 30 koluta, u trajanju od oko 50 sati. Svi se snimci nalaze u fonoteci Starosl. Instituta. Planira se i dalje snimanje i transkribiranje snimaka u notno pismo, a s vremenom i izdavanje i štampanje sakupljenog materijala.

Dr. V. Ž.